

STADGANDEN I ANDRA LAGAR, SOM GÄLLER OMBUD OCH ADVOKATER I SYNNERHET:

A 3.9 LAG OM STATLIGA RÄTTSHJÄLPSBYRÅER (5.4.2002/258, senast ändr. 19.12.2008/929)

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 § (19.12.2008/929)

Staten har rättshjälpsbyråer som ger rättshjälp. Rättshjälpsbyråerna utför de uppgifter som enligt rättshjälpslagen (257/2002) eller bestämmelser i någon annan lag eller i förordning ankommer på dem.

2 § (19.12.2008/929)

Rättshjälpsbyråerna är belägna i rättshjälpsdistrikt, som bildas enligt det regionala behovet av rättshjälpsstjänster. En rättshjälpsbyrå kan vid behov ha flera än ett verksamhetsställe. I fråga om rättshjälpsdistrikten och rättshjälpsbyråernas verksamhetsställen föreskrivs närmare genom förordning av justitieministeriet. Innan det utfärdas bestämmelser om verksamhetsställets placering ska de kommuner höras som saken gäller.

3 § En rättshjälpsbyrå leds av ett ledande offentligt rättsbiträde, och vid den finns ett behövligt antal andra offentliga rättsbiträden samt övrig personal.

Behörighetsvillkoren för ett ledande offentligt rättsbiträde och ett offentligt rättsbiträde är juris kandidatexamen samt tillräcklig erfarenhet av arbete som advokat eller av domaruppgifter.

Justitieministeriet utnämner de ledande offentliga rättsbiträdena. Det ledande offentliga rättsbiträdet utnämner de offentliga rättsbiträdena. (19.12.2008/929)

3 mom. har ändrats genom L 929/2008, som träder i kraft 1.2.2009. Den tidigare formen lyder:

De ledande offentliga rättsbiträdena och de offentliga rättsbiträdena utnämns av justitieministeriet.

4 § (19.12.2008/929)

Inom varje rättshjälpsdistrikt ska det finnas en direktör för rättshjälpsverksamheten. Direktören för rättshjälpsverksamheten ska svara för att utbudet av rättshjälpsstjänster är jämnt fördelat inom rättshjälpsdistriktet. Direktören för rättshjälpsverksamheten är samtidigt ledande offentligt rättsbiträde vid en rättshjälpsbyrå. När direktören för

rättshjälpsverksamheten sköter ett enskilt uppdrag ska på honom eller henne tillämpas vad som föreskrivs om offentligt rättsbiträde.

5 § Justitieministeriet förordnar direktören för rättshjälpsverksamheten bland de ledande offentliga rättsbiträdena inom rättshjälpsdistriktet för högst fem år i sänder.

6 § De offentliga rättsbiträdena skall hederligt och samvetsgrant utföra de uppgifter som anförtrots dem samt iaktta god advokatsed i alla sina uppdrag.

De offentliga rättsbiträdena står under advokatföreningens tillsyn så som bestäms i 6, 7 och 7 a–7 d § i lagen om advokater (496/1958). I fråga om de offentliga rättsbiträdenas rätt att anföra besvär över ett avgörande i ett tillsynsärende samt i fråga om behandlingen av besvären gäller vad som föreskrivs i 10 § i nämnda lag. (30.7.2004/698)

Vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas inte på sådana intressebevakningsuppdrag inom förmyndarverksamheten som sköts i rättshjälpsbyråerna, om den allmänna intressebevakaren är någon annan än ett offentligt rättsbiträde. (29.8.2008/577)

7 § Ett offentligt rättsbiträde får inte vara delägare, bolagsman eller medlem i ett bolag eller någon annan sammanslutning som bedriver advokatverksamhet. Rättsbiträdet får inte heller ha någon annan sådan avlönad befattning som inverkar menligt på uppgiften som rättsbiträde och som han eller hon har rätt att avsäga sig.

8 § Rättshjälpsbyrån kan ge juridisk hjälp även till andra än dem som är berättigade till rättshjälp enligt rättshjälpslagen, om det finns grundad anledning till detta med tanke på den som ansöker om tjänster eller för att rättshjälpsverksamheten skall kunna ordnas på behörigt sätt. I ett sådant fall tas full ersättning ut för tjänsterna. Biträdandet av klienter hos vilka full ersättning tas ut får inte hindra tillhandahållandet av tjänster enligt rättshjälpslagen.

9 § I fråga om jäv för ett offentligt rättsbiträde gäller vad som bestäms om jäv för advokater.

Direktören för rättshjälpsverksamheten får inte biträda motparten till den som är klient hos ett offentligt rättsbiträde inom direktörens rättshjälpsdistrikt. I övrigt kan offentliga rättsbiträden som arbetar vid olika rättshjälpsbyråer biträda motparter, om de inte är jäviga i ett enskilt fall.

10 § En rättshjälpsökande skall hänvisas till ett rättsbiträde vid en annan rättshjälpsbyrå eller till ett privat biträde, om

1) det offentliga rättsbiträdet är jävigt i saken,

2) byråns offentliga rättsbiträden på grund av sin arbetssituation inte kan sköta ett brådskande ärende,

3) det inte råder ömsesidigt förtroende mellan det offentliga rättsbiträdet och den som begär rättshjälp,

4) den rättshjälpsbyrå till vilken sökanden har vänt sig inte kan tillhandahålla tjänster på sökandens eget nationalspråk, finska eller svenska, eller om

5) det finns annan grundad anledning.

I andra ärenden än sådana som behandlas i domstol hänvisas sökanden i de situationer som avses i 1 mom. till en annan rättshjälpsbyrå, om den närmaste rättshjälpsbyrå finns inom ett avstånd som kan anses vara rimligt för utträttande av ärenden. I annat fall hänvisas sökanden till ett privat biträde.

11 § Offentliga rättsbiträden skall på begäran ge varandra handräckning.

Rättshjälpsbyrån bestyrker i fråga om i Finland bosatta personer de uppgifter om inkomst och förmögenhet som behövs för rättshjälpsansökningar till den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och till Europeiska gemenskapernas domstol. De offentliga rättsbiträdena kan avgiftsfritt ge utländska rättshjälpsmyndigheter handräckning.

12 § Ledande offentliga rättsbiträdet eller ett offentligt rättsbiträde avgör de ärenden som med stöd av rättshjälpslagen skall avgöras vid rättshjälpsbyrån. Ledande offentliga rättsbiträdet fattar dock beslut om framställande av en i 10 § 2 mom. rättshjälpslagen avsedd begäran hos ett penninginstitut. Ändring i beslutet får sökas genom besvär så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ledande offentliga rättsbiträdet kan skriftligen förordna en medlem av kanslipersonalen att avgöra rättshjälpsansökningar i klara fall. Om avgörandet av ansökan lämnar rum för tolkning ska ansökan överlämnas till ett offentligt rättsbiträde för avgörande. (19.12.2008/929)

13 § Innan en sådan teknisk anslutning som avses i 10 § 3 mom. rättshjälpslagen öppnas till ett personregister vid en skattemyndighet eller Folkpensionsanstalten, skall rättshjälpsbyrån för den registeransvarige lägga fram en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

14 § Den allmänna styrningen av och tillsynen över den statliga rättshjälpsverksamheten hör till justitieministeriets uppgifter.

15 § Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av justitieministeriet. Närmare föreskrifter om hur arbetet ordnas vid en rättshjälpsbyrå meddelas i rättshjälpsbyråns arbetsordning, som fastställs av det ledande offentliga rättsbiträdet.

16 § Denna lag träder i kraft den 1 juni 2002.

Genom denna lag upphävs lagen den 6 februari 1998 om statliga rättshjälpsbyråer (106/1998) jämte ändringar.

RP 82/2001, LaUB 22/2001, RSv 182/2001

Ikraftträdelsestadganden:

30.7.2004/698:

Denna lag träder i kraft den 1 november 2004.

RP 54/2004, LaUB 5/2004, RSv 93/2004

29.8.2008/577:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

RP 45/2008, LaUB 8/2008, RSv 78/2008

19.12.2008/929:

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009.

RP 103/2008, LaUB 12/2008, RSv 142/2008